

Entisen Kojetehtaan alue

1. Entinen Kojetehtas (NN)
2. Autovarasto (VA)
3. Autokatos (VP)

Entinen Moottoritehtaan alue

4. Entinen Moottoritehtas (BB)
5. Kaasulaitos

Keskusvaraston alue

6. Keskusvarasto (TK)
7. Avokatos (VK)
8. Puinen avokatos (VR)

Kontaktoritehtaan alue

9. Kontaktoritehtas (RR)
10. Polkupyöräkatokset

11. Entinen Pääportti ja sosiaalirakennus (TSK)

Muuntajatehtaan alue

12. Jakelumuuntajatehtas (FF)
13. Muuntajatehtaan konttori (HH)
14. Kaasulaitos
15. Öljyvarasto (VO)
16. Lämpökeskus ja puutyöosasto (VL)
17. Puutyöosaston kuivaamo (VM)
18. Ikäkoerakennus (VN)

Liesitehtaan alue

19. Liesitehtas (MM)
20. Pakkausainevarasto
21. Nestekaasuasema

22. Ruokala (TSR)

23. Kojestotehtas ja uusi Moottoritehtas (KT)

24. Toimipaikkaruokala (TST)

25. Suurjännitekojetehtas (KK)

26. Pintakäsittelylaitos (NP)

27. Uusi Jakelumuuntajatehtas (GG)

28. Uusi Kojetehtas (LP)

29. Muuntajaportti

LIITE 2. KOHDETAULUKKO

Rakennushistoriallisen selvityksen (2002) suojelusuositus:

sr-3 = Rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus, jota ei saa purkaa. Arvot säilytettävä ja ennallistavat korjaukset suositeltavia.

sr-7 = Suojeltava julkisivun osa.

sr-9 = Alueen luonteen tai historian kannalta merkittävä rakennus. Säilyttäminen suositeltavaa.

sr-10 = Säilytettävä rakennelma.

Rakennusinventoinnin päivityksen (2024) arvottaminen:

R = rakennushistoriallinen (rakennusperinteinen, -tekninen tai arkkitehtoninen)

H = historiallinen (esim. asutus-, teollisuus-, liikenne-, sosiaali-, sotahistoria)

M = maisemallinen (maisemakokonaisuus tai maisemallisesti keskeinen sijainti)

HUOM. Samaan rakennusryhmään kuuluvat rakennukset on merkitty samalla värikoodilla.

KOHDENUMERO KUVA 2001/2023/2024	OSOITE, RAKENNUS- TUNNUS, mahdollinen rakennuskokonaisuus	RAKENNUKSEN NIMI JA ALKUPE- RÄINEN KÄYTTÖ- TARKOITUS	RAKENNUS- VUOSI	RAKENNUK- SEN ALKUPE- RÄISEN /ENSIMMÄI- SEN OSAN SUUNNITTE- LIJA	KUVAUS	RAKENNUSINVEN- TOINTI 2001 (arvotus ja suojelusuositus)	RAKENNUSHISTORIAL- LINEN SELVITYS 2002 (arvotus ja suojelusuoi- tus)	MUUTOKSET (edellisten inven- tointien jälkeen) M = muuttunut E = ei muutoksia	RAKENNUSINVENTOIN- NIN PÄIVITYS 2024 (arvo- tus ja suojelusuositus)	KAVALUON- NOKSEN SUOJE- LUESITYS
1 	Strömbergin puistotie 1 c – Muottitie 1 101548514H Entisen Kojetehtaan alue	NN Kojetehtas	1941/43	Egil Nicklin	Alueen pohjoisosaan rakennettu 1940-luvun paikalla muurattu (piirustusten mukaan valkotiilinen) nykyisin rapattu teollisuushalli, pilarirakenne. Kojetehtas on alueen ensimmäinen tehdasrakennus, jota leimaa sotatilan asettamat tekijät (pommitusuhan takia matala rakennusmassa ja savupiippu) sekä rakennuksen suunniteluun ja	Alueen ensimmäinen rakennus, pienimittakaavainen, alueen luonteiskulman teollisuusympäristössä merkittävä osatekijä, rakennuksen tai alueen säilymisen tai käytön kannalta tarpeelliset muutokset sallittavia, mutta ennallistavat muutokset suositeltavia. <u>Kulttuurihistoriallisesti ja rakennushistoriallisesti merkittävä kohde.</u>	Osa alueen ensimmäistä rakennusvaihetta, edustaa tyypillistä 1940–50-lukujen tehdasarkkitehtuuria, rakennuksen korkeat ikkunat toistuvat alueella 1970-luvulle asti, pääosin alkuperäisessä kunnossa, ikkunoiden ja ulko-ovien palauttavat muutokset toivottavia. <u>sr-3.</u>	M Rakennukseen (julkisivut ja sisätilat) ei ole tehty merkittäviä muutoksia. J: kierreporras on lisätty takapihan julkisivulle, katon iv-konehuone on korvattu uusilla, ovimuutoksia. S: väliseinämuutos, pintaremontti.	R (sota-ajan rakennus (vaikutus arkkitehtuuriin, materiaaleihin)) H (valtakunnallinen merkitys päätettäessä siirtää yhtiön sotatarviketuotanto Vaasaan, alueen 1.rakennus) M (pommituksilta suojassa kallioiden välissä, avautuu koko alue) Suosittellaan suojeltavan.	sr-3

					toteutukseen vaikuttaneet rajoitteet (raaka-ainepula).					
2	 <p>Strömbergin puistotie 1 a</p> <p>101548511D</p> <p>Entisen Kojetehtaan alue</p>	VA Autovarasto	1945	Egil Nicklin	Laajennettu (1955 Haldin, 1971 ei tiedossa), osittain rapattu ajoneuvovarasto Kojetehtaan (NN) lähistöllä.	Rakennushistoriallisesti mielenkiintoinen kohde, mutta lukuisien muutosten vuoksi arvo on vähäinen. <u>Ei suojelusuositusta.</u>	Ainoa säilynyt autovarasto NN lähellä, 1.vaihe tyypillinen 1940-luvulle, pula-ajan erikoisia rakennustekniikoita (kattorakenne), laajennusosat kuvaavat autoistumisen lisääntymistä, eri vaiheet erotettavissa kokonaisuudesta. <u>Ei suojelusuositusta.</u>	E Ei muutoksia tiedossa.	H (osa säilyneiden tukirakennusten joukkoa, rakennuksen laajentaminen kuvaa autoilun lisääntymistä yhteiskunnassa). Rakennus itsessään ei omaa maisemallisia arvoja, mutta se rajaa ja tuo matalaa mittakaavaa NN-rakennuksen piha-alueelle. Ei suojelusuositusta.	Rakennuksen säilyminen mahdollistetaan rakennus- alalla.
3	 <p>Strömbergin puistotie 1 b</p> <p>101548513F</p> <p>Entisen Kojetehtaan alue</p>	VP Autokatos	1972	Eskil Haldin	Kojetehtaan (NN) lähistöllä teräsrakenteinen avokatos, johon lisätty pesukatos (1980 Mandell).	<u>Rakennusta ei ole tarpeen suojella.</u>	Kevyt katos kuvaa 1970-luvun rakentamista (käytännöllinen ja edullinen), vertailukohde viereiselle autovarastolle. <u>Ei suojelusuositusta.</u>	E Ei muutoksia tiedossa.	Ei suojelusuositusta.	Rakennuksen säilyminen mahdollistetaan rakennus- alalla.
4	 <p>Virtaviiva 9</p> <p>101548518M</p> <p>Entisen moottoritehtaan alue</p>	BB Moottoritehdas	1945/46	Egil Nicklin (työpiirustukset), Alvar Aalto (pääpiirustukset)	1940-luvulla rakennettu pienimittakaavainen, paikalla muurattu ja rapattu, 4-kerroksinen teollisuusrakennus. Pienkerrostalo muistuttavassa rakennuksessa on pilarirakenne. Alun perin päämassassa sijaitsivat tuotantotilat ja kahdessa siipiosassa oli sosiaali- ja toimistotiloja. Rakennusta on laajennettu	Ilmentää Aallon pienimittakaavaisuutta ajan teollisuusrakentamisen ihanteen mukaisesti, mielenkiintoinen lisä rakennuskannassa. Rakennuksen tai alueen säilymistä tai käytön kannalta tarpeelliset muutokset sallittavia, mutta ennallistavat muutokset suositeltavia. <u>Kulttuurihistoriallisesti ja rakennushistoriallisesti merkittävä kohde.</u>	Osa alueen ensimmäistä rakennusvaihetta, vaalea rapattu tiili, pienimittakaavainen kerrostalomainen tehdas, seinät maalattu keltaisiksi ja ikkuna-aukoksia muutettu, palauttavat muutokset suositeltavia. <u>sr-3.</u>	M Rakennukseen (julkisivut ja sisätilat) ei ole tehty merkittäviä muutoksia. J: pohjoispäädyssä lastausalueen muutos, 1.krs ikkunoiden uusiminen, uusi iv-konehuone. S: tilajärjestelyjen muutoksia (tuotantotilasta toimistoksi 2. ja 3. krs.) ja pintaremonttia.	R (1. kerrostalomainen rakennus) H (Aallon asemakaavan toteutus, osa 1. rakennusvaihetta) M (näkyvien pääterakennus eri suunnista) Suositteluaan suojeltavan.	sr-3

					yksikerroksisella laajennusosalla itäiselle julkisivulle.					
5	 <p>Strömbergin Puistotie 2</p> <p>1015485312</p> <p>Entisen Moottoritehtaan alue</p>	Kaasulaitos	1946	Egil Nicklin	Pieni, harjakattoinen, muurattu ja rapattu rakennus Moottoritehtaan (BB) lähistöllä.	Rakennus kuuluu niiden pienten rakennusten joukkoon, joita voidaan pyrkiä säilyttämään. Myös rakennuksen ympäristö on säilytettävä nykyisenluonteisena. <u>Rakennusta ei ole tarpeen suojella.</u>	Osa ensimmäistä rakennusvaihetta, esimerkiksi pienestä ja vaatimattomasta mutta teollisuuskokonaisuuden kannalta tarpeellisesta rakennuksesta. <u>sr-9.</u>	E Ei muutoksia tiedossa.	H (mittakaavallinen arvo pienenä tukirakennuksena osana kokonaisuutta, kaasulaitos rakennustyyppinä ominainen osa teollisuusalueita) Ei suojelusuosituksia.	Rakennuksen säilyminen mahdollistetaan rakennus- alalla.
6	 <p>Virtaviiva 8</p> <p>101548515J</p> <p>Keskusvaraston alue</p>	TK Keskusvarasto	1945/46	Alvar Aalto	1940-luvulla rakennettu useaan kertaan laajennettu rakennus. Alun perin muodostunut kahdesta identtisestä 1-kerroksisesta katosrakennuksesta, joissa pilaripalkkirakenne. Laajennuksessa toista varastohallia on korotettu kerroksella ja jatkettiin. Rakennukseen tehtiin tasakatto.	Edustaa aikansa laadukasta varastorakentamista. Rakennusta muutettu niin runsaasti, että sen rakennustaiteellisen arvon määrittäminen on varsin monimutkaista. Alkuperäisestä Aallon suunnitelmasta ei sellaisenaan ole paljoakaan jäljellä. <u>Kaksikerroksiselle laajennusosalle ei suojelua eri suunnittelijoiden lukuisten muutosten vuoksi.</u>	Osa alueen ensimmäistä rakennusvaihetta, Aallon suunnittelema, aaltomainen rakennus (kattoikkunat, kaiteet, puurimoitukset), muistuma Aallon merkityksestä alueen suunnittelijana ja yhtiön rakennustoiminnan ohjaajana, laajennukset (Haldin, Nurminen) noudattavat Aallon tyyliä. <u>sr-3.</u>	M. Rakennukseen (julkisivut ja sisätilat) ei ole tehty merkittäviä muutoksia. J: - S: 2 krs. tilajärjestelyjen muutos ja pintaremontti Alvar congress centerin perustamisen myötä.	R (alkuperäisen osan yksityiskohdat, molempien tyyli-suuntien kuva) H (osa 1. rakennusvaihetta, ainut Aallon suunnittelema) M (näkyvä alueella ja sen ulkopuolella) Suositteluaan suojeltavan.	sr-5
7	 <p>Sähkötie 6</p> <p>101548527X</p> <p>Keskusvaraston alue</p>	VK Avokatos	1949/52	Bertel Liljeqvist	Keskusvaraston (TK) eteläpuolella rautatien lähistöllä oleva 1940-luvun loivaharjainen varastona käytetty katosrakennus, jossa lauta- ja betonijulkisivut. Katosrakennuksen läpi on kulkenut teollisuusraide ja sen	Rakennus kuuluu vaatimattomien rakennusten joukkoon, joita voidaan pyrkiä säilyttämään. <u>Rakennusta ei ole tarpeen suojella.</u>	Toistaa väreiltään ja muodoltaan Keskusvaraston henkeä ja osoittaa Aallon vaikutuksen alueen suunnittelussa, hyvin suunniteltu näytävä esimerkki teollisuusarkkitehtuurin yhdestä rakennustyyppistä. <u>sr-9.</u>	E. Ei tiedossa muutoksia.	R (raidekuljetusten logistiikkaa palveleva rakenne) M (keskeinen osa maisemaa Korkeamäen ja Itäisen Ratakadun, raidealueen suuntaan) Ei suojelusuosituksia.	Rakennuksen säilyminen mahdollistetaan rakennus- alalla.

					<p>katonrajassa on ollut nosturirakenteita tavaran siirtämistä varten.</p> <p>Katon muoto, pysty-laudoitus ja väri-tys linkittävät katoksen keskusvarastoon.</p>					
8	 <p>Virtaviiva 10</p> <p>101548526W</p> <p>Keskusvaraston alue</p>	<p>VR</p> <p>Puinen avokatos (sirkelivaja/hevostalli)</p>	1952	Eskil Haldin	<p>1950-luvun puinen avokatos Keskusvaraston (TK) lähistöllä hiekkakentän laidalla. Rakenteissa ja julkisivussa muutamia Haldinille tyypillisiä huoliteltuja detalleja (päätyjen tuuletusaukotukset, etujulkisivun aukkojen viistot reunat).</p> <p>2000-luvun alussa olleet liukuovet lisätty myöhemmin.</p>	<p>Rakennus kuuluu pienten rakennusten joukkoon, joita voidaan pyrkiä säilyttämään.</p> <p><u>Rakennusta ei ole tarpeen suojella.</u></p>	<p>Osa TK- ja VK-rakennusten ryhmää (vaaleat seinäpinnat, tummaksi kyllästetty puu). Kenties ollut saksalaisten joukkojen autotallina sotien jälkeen ja siirretty alueelle. Huolella suunniteltu.</p> <p><u>sr-9.</u></p>	<p>E.</p> <p>Ei tiedossa muutoksia.</p>	<p>R (osa TK- ja VK-rakennusryhmää piirteineen, hyvin suunniteltu pieni tukirakennus)</p> <p>Historiallisen arvon määrittäminen vaikeaa tietojen puutteellisuuden vuoksi.</p> <p>Ei suojelusuositusta.</p>	<p>Rakennuksen säilyminen mahdollistetaan rakennusalalla.</p>
9	 <p>Strömbergin puistotie 4</p> <p>1015485301</p> <p>Entisen Kontaktori-tehtaan alue</p>	<p>RR</p> <p>Kontaktoritehdas</p>	1946/48	Egil Nicklin	<p>1940-luvun pienimittakaavainen, pilarirakenne, paikalla muurattu ja rapattu julkisivu, 3-kerroksinen teollisuusrakennus.</p> <p>Rakennuksen päämassassa sijaitsi alun perin tuotantotiloja ja matalissa siipiosissa sijaitsi sosiaali- ja toimistotiloja.</p>	<p>Ilmentää Aallon pienimittakaavaisuutta ajan teollisuusrakentamisen ihanteen mukaisesti, mielenkiintoisen lisä rakennuskannassa. Rakennuksen tai alueen säilymisen tai käytön kannalta tarpeelliset muutokset sallittavia, mutta ennallistavat muutokset suositeltavia.</p> <p><u>Kulttuurihistoriallisesti ja rakennushistoriallisesti merkittävä kohde.</u></p>	<p>Virallisesti suunnitellut Nicklin, mutta Aalto ohjeistanut suunnittelussa, edustaa Aallon ajatuksia alueen toteutuksesta. Kuuluu ensimmäiseen rakennusvaiheeseen. Kerrostalomainen tehdas, jossa porrashuone sijoittuu erilliseen siipiosaan. Ikkuna-aukotuksessa vaihteita 1900-luvun alun modernistisista teollisuusarkkitehtuurista (Bauhaus). Ikkuna-aukotuksia muutettu ja palauttaminen</p>	<p>M.</p> <p>Rakennukseen (julkisivut ja sisätilat) ei ole tehty merkittäviä muutoksia.</p> <p>J: -</p> <p>S: iv-saneeraus, sisäänkäyntien pintaremontti.</p>	<p>R (pienimittakaavainen kerrostalomainen, Bauhaus-piirteitä)</p> <p>H (osa 1. rakennusvaihetta,</p> <p>M (Aallon asemakaavan mukainen sijoittuminen pääkadun varteen)</p> <p>Suositteluaan suojeltavan.</p>	<p>sr-3.</p>

							alkuperäiseen muotoonsa suotavaa. <u>sr-3.</u>			
10	 Strömbergin Puistotie 4 Entisen Kontaktori-tehtaan alue	Polkupyöräkatokset ja kivrakenteet	1947/48	Alvar Aalto	Kaksi vastakkain olevaa polkupyöräkatosta kontaktori-tehtaan (RR) läheisyydessä. Katoksissa luonnonkivillä verhoiltu alaosa ja puiset katososat. Vieressä kivimuurirakennelma mm. kasvien istuttamista varten.	Suojelua määriteltäessä on syytä ottaa huomioon koko lähi-iljö: rakennukset, rakennelmat, kasvillisuus, vanha tiepohja. <u>Rakennushistoriallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävä kohde.</u>	Esimerkki Aallon pyrkimyksestä luonnonläheisyyteen ja inhimillisyyteen, mahdollisimman viihtyisän ja siten tuottoisan teollisuusympäristön luomiseksi. Telineet ovat tyylikkään ja hienovaraisesti luonnonmaisemaan sovitettu. Telineet muistuttavat pyörän olleen tärkein liikkumismuoto alueella. <u>sr-10.</u>	E. Ei muutoksia tiedossa.	R (huolellinen suunnittelu, yksityiskohdat, materiaalit) H (muistuma pyöräilystä pääliikkumismuotona) M (näkyvä puistotielle, osa kerrostalomaisten rakennusten kokonaisuutta) Suosittelaaan suojeltavan.	sr-10.
11	 Muottitie 5 101548524U	TSK Sosiaalirakennus ja entinen Pääportti	1950/52	Eskil Haldin	1950-luvun betonirunkoinen rakennus, joka koostuu sosiaalirakennuksesta ja portinvartijanrakennuksesta (entinen pääportti). Sosiaalirakennuksessa rappattu julkisivu ja porttirakennuksessa puuverhous. Porttirakennus on rakennustyyppinä alueen ensimmäinen.	Vanhat viestintä- ja kulunvalvontalaitteet olisi syytä ottaa talteen ja säilyttää (esim. museoida). <u>Rakennusta ei ole tarpeen suojella.</u>	Sosiaalirakennuksen Pohjoisportista tuli Pääportti pääkulkutien alueelle siirtyessä 1952 kulkemaan sen kautta. Porttirakennus säilynyt alkuperäisessä 1950-luvun asussaan. Portinvahdin tiloissa on säilynyt teknisiä viestintä- ja kulunvalvontalaitteita. <u>sr-9.</u>	E. Ei muutoksia tiedossa.	R (säilynyt pääosin alkuperäisenä) H (toiminut alueen pääporttina vuosikymmeniä. vanhin säilynyt rakennustyyppin rakennus) M (maisemallisesti näkyvällä paikalla kokoojakadun suuntaan) Porttirakennus suositellaan suojeltavan.	sr-5.
12	 Strömbergin puistotie 15 – Dynamotie 4 1015485367 Muuntajatehtaan alue	FF Muuntajatehdas	1950/51	Bertel Liljeqvist	Rakennus koostuu useasta eri vuosikymmeninä rakennetuista rakennusmassoista muodostaen erittäin suuren teollisuuskompleksin. Eri aikoina rakennetut laajennukset	Arvokkainta rakennuksessa on massiivinen hallirakennus kaarikattoineen ja lasijulkisivuineen. Nämä varhaisimmat rakennuksen osat ja julkisivut ovat rakennushistoriallisesti arvokkaita ja säilytettävä nykyisessä	Suojelumerkintä koskee korkeajännitelaboratoriota, joka sijaitsee rakennusteknisesti merkittävässä kaarihallissa (pitkä jänneväli). Pääjulkisivussa halli muodostaa puolipyöreän hahmon, jota korostaa vertikaaliset	M. Rakennukseen (julkisivut ja sisätilat) ei ole tehty merkittäviä muutoksia. J: vaihdettu ja uusia aukotuksia ulko-ovia, nosto-ovia varten, lisätty	R (vaikuttava julkisivu ja sisätila korkeajännitelaboratoriossa) H (alueen laajentumissuunta, keskeinen tuoteryhmä) M (lasijulkisivut näkyvät, pitkät sivut enemmän nähtävillä)	sr-3.

					edustavat eri vuosikymmenten teollisuusrakentamista. Liljeqvistin alkupe- räinen, uljas rakennusmassa lasijulkisivuineen hahmotuu edelleen hyvin.	muodossaan. Alueen täydennysrakentamisen tulee tukea julkisivun hahmottamista.	ikkunarivit. Myös sisätila on korkea ja vaikuttava. <u>Korkeajännitelaboratorio: sr-3.</u>	savunpoistoluukkuja ja uusia lastauslaitureita, ikkunoiden vaihto samankaltaisiin, katolle uusia iv-konehuoneita. S: Sisätiloissa tilajärjestelyjen muutoksia (uudet wc:t ja sosiaalitilat), toimistoparven rakentaminen ja laajentaminen. Keväällä 2023 tulipalossa tuhoutui hallirakennus.	Korkeajännitelaboratorio suositellaan suojeltavan.	
13 	Strömbergin puistotie 13 101548545H Muuntajatehtaan alue	HH Muuntajatehtaan konttori	1951	Bertel Liljeqvist	1950-luvun toimistorakennus, pilari- rakenne, paikalla muurattu ja rapattu julkisivu, 3-kerroksinen. Alueen ainoa 1950-luvun varsinainen kerrostalo- mainen toimistorakennus.	Alueen ainoa 1950-luvun varsinainen kerrostalo/toimistorakennus. Ennen saneerausta rakennus olisi sisältänyt suojelun tai vähintään kunnostamisen arvoisia sisätiloja, mikä on nyt valittavasti myöhäistä. <u>Miljööarvoltaan merkittävä.</u>	Alueen ensimmäinen konttorirakennukseksi suunniteltu, 1950-luvun tyylikäs ja sopu- suhtainen rakennus. Toteuttaa kokonsa ja rakenteensa puolesta Aallon ajatusta pienimuotoisista rakennusyksiköistä. Nykyinen vaaleanvihreä väri- tyy on rakennukselle vieras. <u>sr-9.</u>	M. Rakennukseen (julkisivut ja sisätilat) ei ole tehty merkittäviä muutoksia. J: - S: saneeraus.	R (aikakauden tyyppillinen rakennus) H (1. konttorirakennus) M (näkyvä risteysalueella) Suosittelaa suojeltavan.	sr-5.
14 	Strömbergin puistotie 12 1015485345 Muuntajatehtaan alue	Kaasulaitos	1950/52	Eskil Haldin	Pieni, harjakattoinen, muurattu ja rapattu rakennus Muuntajatehtaiden (FF) lähistöllä. Luonnonkivilaatoilla verhoiltu lastauslaituri (1953 Haldin).	Rakennus kuuluu pienten rakennusten joukkoon, joita voidaan pyrkiä säilyttämään. <u>Rakennusta ei ole tarpeen suojella.</u>	Osa alueen ensimmäistä rakennusvaihetta, rapattu tiili ja luonnonkivilaatoitus lastauslaiturissa (Aallon hengessä). Kaasulaitos on esimerkki pienestä ja vaatimattomasta, mutta tärkeän tehtävän täyttäneestä rakennustyyppistä. <u>sr-9.</u>	E. Ei tiedossa muutoksia.	H (osa 1.rakennusvaihetta ja muuntajatehtaita, pieni tukirakennus keskeinen osa aluetta) M (näkyvä risteysalueella, poistuminen poistaisi inhimillisen kokoisin osan kokonaisuutta) Ei suojelusuosituksia.	Rakennuksen säilyminen mahdollistetaan rakennus- alalla.

15	 <p>Strömbergin puistotie 18</p> <p>101548522S</p> <p>Muuntajatehtaan alue</p>	VO Öljyvarasto	1950/52	Eskil Haldin	1950-luvun loivaharjainen, muurattu ja rapattu ulkorakennus muuntajaöljyn säilyttämistä varten Muuntajatehtaiden (FF) lähistöllä.	Rakennushistoriallisesti mielenkiintoinen rakennus. Se kuuluu rakennusten joukkoon, joita voidaan pyrkiä säilyttämään	Liittyy ajallisesti ja tyyllillisesti muihin lähiympäristön 1940–50-lukujen taitteen rakennuksiin. Pienimittakaavainen, rapattu tiili ja pilasterimaiset tasoerot jäsentää julkisivua. Uudempien, suurempien tehdashallien vieressä rakennus muistuttaa alueen alkuperäisistä pienimittakaavallisista ihanteista. <u>sr-9.</u>	E. Rakennuksessa ei muutoksia. Rakennuksen edustalla oleva valuma-allas on täytetty käytöstä poistamiseksi ja samalla kaksi öljysäiliötä poistettiin.	R (rakenteeltaan erikoinen) M (näkyvyys korostunut öljysäiliöiden purkamisen jälkeen) Ei suojelusuositusta rakennuksen ja alla olevan maaperän saastumisen vuoksi.	
16	 <p>Strömbergin puistotie 14</p> <p>1015485356</p> <p>Muuntajatehtaan alue</p>	VL Lämpökeskus ja puutyöosasto	1950/52	Eskil Haldin	Muuntajatehtaiden (FF) lähistöllä. Päämassa 1950-luvun loivaharjainen, paikalla muurattu ja rapattu. Laajennettu (1972 Haldin, 1980 Nurminen), joista jälkimmäinen betonielementeistä.	Rakennushistoriallisesti mielenkiintoinen rakennus. Se kuuluu rakennusten joukkoon, joita voidaan pyrkiä säilyttämään.	Liittyy ikänsä ja tyyllinsä perusteella ympärillä oleviin pienimuotoisiin rakennuksiin. Rapattu tiilirakennus kertoo tehtaan alkuvaiheen toiminnan vaatimista monimuotoisista rakennustyypeistä. <u>sr-9.</u>	E. Ei muutoksia tiedossa.	R (sopusuhtainen laajennettu rakennus, pienimittakaavainen tasapainotaja, kirkoksi kutsuttu lämmöntuoja) H (1. rakennusvaihetta, keskeinen toiminnoltaan) M (näkyvä risteysalueella) Suosittelaa suojeltavan.	sr-5.
17	 <p>101548520P</p> <p>Muuntajatehtaan alue</p>	VM Puutyöosaston kuivaamo	1979	Annikki Nurminen	Kuutiomainen rakennus sijaitsee entisen puutyöosaston kupeessa Muuntajatehtaiden (FF) lähistöllä.	Rakennusta ei ole tarpeen suojella.	Ei suojelusuositusta.	E. Ei muutoksia tiedossa.	H (suunniteltu sopimaan alueelle ja käyttötarkoitukseensa) Ei suojelusuositusta.	Rakennuksen säilyminen mahdollistetaan rakennus-alueella.
18	 <p>Strömbergin puistotie 20</p> <p>101548543E</p> <p>Muuntajatehtaan alue</p>	VN Ikäkoerakennus	1977/79	Annikki Nurminen	Muuntajatehtaiden (FF) läheisyydessä sijaitsee aidattu alue, jossa katosrakennus sijaitsee. Aidatulla alueella suoritettu tuotteiden testauksia (kulutuskestävyys ym.).	Rakennusta ei ole tarpeen suojella.	Ei suojelusuositusta.	E. Ei muutoksia tiedossa.	Ei suojelusuositusta.	Rakennuksen säilyminen mahdollistetaan rakennus-alueella.

<p>19</p> 	<p>Strömbergin puistotie 5</p> <p>1015485334</p> <p>Liesitehtaan alue</p>	<p>MM</p> <p>Liesitehdas</p>	<p>1955/56</p>	<p>Ingvald Sereinius (julkisivut) ja Eskil Haldin (pohjratkaisu)</p>	<p>Usean vuosikymmenen aikana laajentunut teollisuuskompleksi. Päämassan muodostaa 1950-luvun rakennuksen osa ja sen lasijulkisivu. Laajennukset ovat elementtirakenteisia. Rakennuksen ympärille on rakennettu katoksia, varastorakennuksia ja joitakin teknisiä tiloja.</p>	<p>Rakennushistoriallisesti arvokkainta rakennuksessa on vanhin osa, hallirakennus lasijulkisivuineen. Rakennuksen tai alueen säilymisen tai käytön kannalta tarpeelliset muutokset sallittavia. <u>Kohde on miljööarvoltaan merkittävä rakennus.</u></p>	<p>Tyylillinen muotoilu seuraa alueen kehityslinjoja rakennustyyppin, julkisivujäsentelyn ja ikkunoitten suhteen. Liesitehtaan vanhin osa noudattaa Korkeajännitelaboratorion kaarimuotoa. Rakennuksen julkisivun jatke kytkeytyy kadun toisen puolen konttorirakennusosaan. Julkisivujen säilymisellä ympäristöllinen merkitys Strömbergin puistotien tehdasmaisemassa.</p> <p><u>sr-7.</u></p>	<p>M.</p> <p>Rakennukseen (julkisivut ja sisätilat) ei ole tehty merkittäviä muutoksia.</p> <p>J: uusia lastauslaitureita ja katos, ovivaihtoja, ikkunavaihtoja, julkisivukorjauksia (räystäs ym.). Katolle uusi iv-konehuone ja julkisivuihin uusia iv-säleiköitä.</p> <p>S: alahalliin uusi tuotantolinja (maalaamo) ja pintaremonttia (sosiaalitilojen saneeraus ja toimistotilojen muutokset (uudet wc:t ym.))</p>	<p>M (pitkä, rajaava julkisivu, vertikaaliset ikkuna-aukukset puistotien ja Strömberginkadun suuntiin)</p> <p>Pääjulkisivu suositellaan suojeltavan.</p>	<p>sr-7.</p>
<p>20</p> 	<p>Strömbergin Puistotie 5</p> <p>101548541C</p> <p>Liesitehtaan alue</p>	<p>Pakkausainevastasto</p>	<p>1973/74</p>	<p>Eskil Haldin</p>	<p>Entisen Liesitehtaan (MM) vieressä oleva kevytrakenteinen varastorakennus.</p>	<p>Ei ole tarpeen suojella.</p>	<p>Ei suojelusuositusta.</p>	<p>E.</p> <p>Ei muutoksia tiedossa.</p>	<p>Ei suojelusuositusta</p>	
<p>21</p> <p>Ei valokuvaa</p>	<p>Strömbergin Puistotie 5</p> <p>1015485290</p> <p>Liesitehtaan alue</p>	<p>Nestekaasuasema</p>	<p>1978/80</p>	<p>Annikki Nurminen</p>	<p>Entisen Liesitehtaan (MM) koillispuolella oleva nestekaasuasema.</p>	<p>Ei ole tarpeen suojella.</p>	<p>Ei suojelusuositusta.</p>	<p>E.</p> <p>Ei muutoksia tiedossa.</p>	<p>Ei suojelusuositusta</p>	
<p>22</p> 	<p>Strömbergin puistotie 3</p> <p>1015485323</p>	<p>TSR</p> <p>Ruokala</p>	<p>1961/62</p>	<p>Ingvald Sereinius</p>	<p>1960-luvun pieni hallirakennus, betonielementtirakenne ja julkisivut muurattu kalkkihiekkatiili. Pienoisversio tehdasrakennuksista: korkeat ikkunat,</p>	<p><u>Rakennusta ei ole tarpeen suojella.</u></p>	<p>Ruokala on kaupunginarkkitehti Ingvald Sereiniusin alueen alkuperäiseen pienimittakaavalliseen henkeen suunniteltu rakennus 1960-luvun alusta. Ensimmäinen varsinainen ruokalarakennus</p>	<p>M.</p> <p>Rakennukseen (julkisivut ja sisätilat) ei ole tehty merkittäviä muutoksia.</p> <p>J: katolle uusi iv-konehuone, kierreportaiden lisäys,</p>	<p>R (aikakautensa edustaja, jossa hyvä suunnittelija ja materiaalit, piirteitä tehdasrakennuksista).</p> <p>H (alueen 1. varsinainen ruokalarakennus voileipäsalin ajan jälkeen)</p>	<p>sr-5.</p>

					<p>pilasterointi ja suorakaiteen muotoinen pohja-ala. Ainoa rakennus, jossa käytetty ruskeaa tiiltä.</p> <p>Sijoittuu Entisen liesitehtaan (MM) läheisyyteen.</p>		<p>alueella. Yleinen, sosiaalinen tila, jonka suunnittelulla vaikutetaan työntekijöiden hyvinvointiin ja työnteon tehokkuuteen. Julkisivuja jäsentee rytmitelty ikkuna-aihe, joka toistaa naapurirakennusten ikkuna- ja seinämuotoja. Sisätiloja muunneltu, mutta avoimen ruokalatalan alkuperäiset rakenteet ja materiaalit näkyvissä.</p> <p><u>sr-9.</u></p>	<p>ikkunoiden ja ovien uusiminen.</p> <p>S: saneeraus.</p>	<p>M (pienimittakaavainen lisä puistotien kokonaisuuteen, luonteva istutus maastoon)</p> <p>Suosittelaa suojeltavan.</p>	
<p>23</p> 	<p>Strömbergin puistotie 6 – Virtaviiva 11 – Sähkötie 2</p> <p>101548528Y</p> <p>Kojeistotehtaan ja uuden moottoritehtaan rakennuskokonaisuus</p>	<p>KT</p> <p>Kojeistotehdas ja uusi moottoritehdas</p>	<p>1962/63</p>	<p>Eskil Haldin</p>	<p>Usean vuosikymmenen aikana laajentunut teollisuuskompleksi, jonka laajennukset suunnitteli vuosikymmenet Eskil Haldin.</p> <p>Alun perin kaksi erillistä rakennusta, mutta 1974 rakennukset yhdistettiin laajennuksella.</p> <p>Muodostuu tehdashalli- ja toimistotiloista (sekä raakapintaista tilaa).</p> <p>Pohjoispäädyn sisäänkäynnillä luonnonkivimuuri Aallon hengessä.</p>	<p>Merkittävä tilanraajaaja puistotiellä ja <u>miljööarvoltaan merkittävä rakennus</u>. Rakennuksen tai alueen säilymisen tai käytön kannalta tarpeelliset muutokset sallittavia.</p>	<p>Vaalea tiilijulkisivu ja suuret ikkunaelementit, puistotien puoleisella julkisivulla pituutensa ja keskeisen sijaintinsa takia suuri merkitys ympäristöön.</p> <p><u>sr-7.</u></p>	<p>M.</p> <p>Rakennuksen julkisivuun ei ole tehty merkittäviä muutoksia lukuun ottamatta eteläpäättyä, johon on lisätty näyttävä lasiuloke.</p> <p>Sisätiloja on muutettu merkittävästi.</p> <p>J: lastauslaiturien muutokset ja uusia, ikkuna- ja ulko-ovivaihdot samankaltaisiin, eteläpäädyn lasiuloke.</p> <p>S: tuotantotilan muuttaminen monitilatoimistoksi (välipohjan lisäys ym.), pysäköintikellarin rakentaminen, sosiaali- ja toimistotilojen pintaremontti.</p>	<p>M (pitkä, harmoninen julkisivu vertikaalisine ikkunoinen puistotielle ja lastauspihalle)</p> <p>Pääjulkisivu suositellaan suojeltavan.</p>	<p>sr-7.</p> <p>Suojelualue jatketaan pohjoispäädyn alkuperäisen osion mitalta (nostooviin ym. lastausalueeseen) asti. Sen jatkeena oleva ja sisäänkäyntien yhteydessä olevat kivimuurit suojellaan sr-10.</p>
<p>24</p>	<p>Strömbergin puistotie 8 – Sähkötie 1</p>	<p>TST</p>	<p>1971/73</p>	<p>Annikki Nurminen</p>	<p>1970-luvulla rakennettu 2-kerroksinen</p>	<p>Mahdollinen saneeraus tai laajentaminen on suoritettava</p>	<p>Edustaa aikansa suurimittakaavaista moduulijattelua ja väri- ja</p>	<p>M.</p> <p>Rakennukseen (julkisivut ja sisätilat)</p>	<p>R (viimeinen rakennus suurilla ikkuna-aloilla, 70-</p>	

	<p>1023445160</p>	<p>Toimipaikkaruokala</p>			<p>pilaripalkkirakenteinen elementtirakennus KT-rakennuksen läheisyydessä maisemallisesti kauniissa notkelmassa. Rakennus istuu hyvin ympäristöönsä ja siinä on näyttävä pilarirakenne Strömbergin puistotien suuntaan.</p>	<p>pieteetillä ja kunnioitettua rakennuksen tyyliä. <u>Miljööarvoltaan merkittävä rakennus.</u></p>	<p>materiaalimaailmaa. Rakennuksessa heijastuvat 1970-luvun suunnittelulle ominaiset ajatukset, (kehitysoptimismi, suurpiirteisyys, selkeys). Rakennus on ehjä tyyllinen kokonaisuus ja sisätilat vastaavat ulkopuolen luomia odotuksia. Ensimmäinen Nurmisen alueelle suunnittelema rakennus. <u>sr-9.</u></p>	<p>ei ole tehty merkittäviä muutoksia. J: - Rakennuksen etupihalle on lisätty rakenteita (muuntamo, huomiopilari). S: sisätiloissa tilamuutoksia, keittiötilojen purku.</p>	<p>luvun ihanteet, korkealaatuinen suunnittelu) H (1. Nurmisen rakennus, käyttöhistoriallinen arvo (suuremman ruokalarakennuksen tarve työntekijämäärän kasvaessa)) M (luontevasti sijoitettu alavaan maastoon metsän reunaan pääty puistotielle, sisäänkäynnin betonipylväät toistavat ympäröiviä mäntyjä) Ei suojelusuositusta huonon kunnan ja rakennusteknisten puutteiden vuoksi.</p>	
<p>25</p> 	<p>Virtaviiva 16 – Sähkötie 4 101548521R</p>	<p>KK Suurjännitekojetehtas</p>	<p>1974/76</p>	<p>Annikki Nurminen</p>	<p>1970-luvun elementtirakenteinen teollisuushalli ja toimistosipi. Rakennuksessa on pilaripalkkirakenne ja käytetty monipuolisesti betonielementtejä, julkisivussa kalkkihiekkatiili-elementti. Sijaitsee KT-rakennuksen läheisyydessä ja rakennusten välissä on alueen merkittävin teollisuuspiha.</p>	<p>Miljööarvoltaan merkittävä rakennus.</p>	<p>Ei suojelusuositusta.</p>	<p>M. Rakennukseen (julkisivut ja sisätilat) ei ole tehty merkittäviä muutoksia. J: uusi nosto-ovi ja ulkokatoksia, muutos ikkuna-aukossa ja ikkunavaihdoksia, uusia savunpoistoluukuja sekä uusi purunpoistolaite. S: tilajärjestyksen muutos (väliseinien ja -ovien muutoksia, uusi maalaamo ja wc:tä 1.krs ja kellarissa).</p>	<p>R (oman aikansa kerrostuma alueella (monipuolinen betonielementtien käyttö, energiakriisin seurauksena pienten ikkunaukkojen aloittaja)) M (näkyvä ja yrityspuistoa raidealueen ja Korkeamäen asuinalueen suuntaan rajaaja rakennus) Ei suojelusuositusta.</p>	<p>Rakennuksen säilyminen mahdollistetaan rakennusalalla.</p>
<p>26</p>	<p>Virtaviiva 12 101548523T</p>	<p>NP Pintakäsittelylaitos</p>	<p>1977</p>	<p>Annikki Nurminen</p>	<p>1970-luvun elementtirakenteinen teollisuushalli, jossa</p>	<p>Rakennus on osa teollisuuspihakokonaisuutta ja siksi</p>	<p>Ei suojelusuositusta.</p>	<p>E. Ei muutoksia tiedossa.</p>	<p>R (aloittaa neliömäisten tehdasrakennusten aikakauden alueella) Ei suojelusuositusta.</p>	<p>Rakennuksen säilyminen</p>

					<p>julkisivumateriaalina kalkkihiekkatiilielementti.</p> <p>Julkisivun yksityiskohtien väritys poikkeaa alueen yleisilmeestä mutta kokonaisuus on silti hillitty. Rakennus aloittaa neliömäisten rakennusten aikakauden alueella.</p> <p>Rakennus täydentää KT- ja KK-rakennusten rajaamaa teollisuuspihaa sijoittuen metsikön reunaan.</p>	<p>miljööarvoltaan merkittävä rakennus.</p>				<p>mahdollistetaan rakennusalalla.</p>
<p>27</p> 	<p>Strömbergin puistotie 11 - Dynamotie 1</p> <p>101548525V</p>	<p>GG</p> <p>Uusi jakelumuun- tajatehdas</p>	<p>1979/81</p>	<p>Annikki Nurminen</p>	<p>1970-luvun elementtirakenteinen neliömäinen teollisuushalli ja toimistosiihi. Julkisivu uritettua betonielementtiä (1. kertaa alueella) ja ikkunoiden yläpuolella peltiset aurinkosuojat.</p> <p>Toimistosiihen sisäänkäynnillä betonisia muureja (aiemmin luonnonkivisinä Aalto, Haldin).</p>	<p>Miljööarvoltaan merkittävä rakennus.</p>	<p>Ei suojelusuositusta.</p>	<p>M.</p> <p>Rakennukseen (julkisivut ja sisätilat) ei ole tehty merkittäviä muutoksia.</p> <p>J: uusi rullaovi, ulko-oven vaihto.</p> <p>S: tilajärjestyksen muutoksia (mm. maisemakottori).</p>	<p>R (edustaa oman aikakautensa laadukasta teollisuusarkkitehtuuria: yksityiskohdat ja kokonaisuus huomioiden, istutettu hyvin polveilevaan maastoon.</p> <p>M (muodostaa HH ja FF-rakennusten kanssa rakennusten historiallisen kerrostuman puistotien suunnasta katsottuna)</p> <p>Ei suojelusuositusta.</p>	<p>Rakennuksen säilyminen mahdollistetaan rakennusalalla.</p>
<p>28</p> 	<p>Strömbergin puistotie 1d – Muottitie 2 – Kojekuja 1</p> <p>101548540B</p>	<p>LP</p> <p>Uusi Kojetehdas</p>	<p>1983/84</p>	<p>Annikki Nurminen</p>	<p>1980-luvun elementtirakenteinen ja -pintainen teollisuushalli ja toimistosiihi. Rakennukselle antaa erikoisen ulkonäön ja massan rekkosten lastaamista varten</p>	<p>Jos rakennusta laajennetaan, tulee laajennus suunnitella niin ettei rakennuksen mittakaava enempää korostu. Ympäröivää kasvillisuutta suojeltava.</p>	<p>Ei suojelusuositusta.</p>	<p>M.</p> <p>Rakennukseen (julkisivut ja sisätilat) ei ole tehty merkittäviä muutoksia.</p>	<p>R (edustaa 1980-luvun suunnittelun ominaisia piirteitä)</p> <p>M (pitkä julkisivu puistotielle, vertikaaliset ikkunat puistotielle toistuvat, luonteva istuttaminen maastoon, edustan</p>	<p>sr-7.</p>

					<p>rakennetut sisäänajoaukot ja ikkuna-aulokkeet puistotien julkisivulla.</p> <p>Rakennus täydensi alueen pohjoisen osan.</p> <p>Tuotantotilaa on muutettu avokonttoriksi (pimeä tila vähäisellä ikkuna-aulokuksella).</p>			<p>J: uusia lastauslaitureita, uusi kierreporras.</p> <p>S: konttoriosan laajennus, maisemakonttorin saneeraus, tilajärjestyksen muutoksia (uusia labratiloja), uusi tavarahissi ja sisäportaan siirto ja eritilojen (mm. aulat) pintaremontit.</p>	<p>puusto osa kokonaisuutta)</p> <p>Pääjulkisivu suositellaan suojeltavan.</p>	
29	 <p>Strömberginkatu 2</p> <p>101548519N</p>	Muuntajaportti	1975	Eskil Haldin	<p>Uusin alueen porttirakennuksista. Valmistui Muuntajatehtaiden (FF) mittavien laajennusten jälkeen muuntajatuotannon ollessa yhtiön ykköstuoteryhmä.</p> <p>Betonielementtirunko, jossa osittain lautavuoraus. Säilynyt alkuperäisessä asussaan.</p>	Ei suojelusuositusta.	<p>Porttirakennukset tärkeä osa aidatun teollisuusalueen rakennushistoriaa ja ympäristöllistä merkitystä, koska ne kertovat mm. mistä alueelle kuljettiin ja miten sen sisällä liikuttiin ja ne kertovat teollisuusalueen valvontajärjestelmästä, joka koski alueella työskenteleviä ja ulkopuolisia.</p> <p>Muuntajaportti kuvastaa toiminnan kukoistusaikaa, jolloin muuntajat olivat yhtiön tärkein tuoteryhmä. Muuntajatehdasta laajennettiin useaan otteeseen ja tuotteille piti saada uusi ulosvienti-aukko tehtaalta.</p> <p><u>sr-9</u></p>	<p>E.</p> <p>Ei muutoksia tiedossa.</p>	<p>H (ainoa säilynyt erillinen porttirakennus, kuvastaa muuntajatehtaiden kulta-aikaa, porttirakennukset liittyvät tehdasalueen toiminnan valvontaan)</p> <p>M (näkyvä portti alueelle Strömberginkadulta tultaessa)</p> <p>Suosittelaa suojeltavan.</p>	sr-5.